

Alvorlige bivirkninger meldes ikke

Hvert år blir en kvart million briter innlagt i sykehus på grunn av alvorlige legemiddelreaksjoner.

Det viser en rapport utarbeidet av den britiske legeforeningen. I rapporten, som omtales i *BMJ*, vises det blant annet til en studie publisert i samme tidsskrift i 2004. Forskere ved universitetet i Liverpool registrerte 18 820 sykehusinnleggelseser over en periode på seks måneder og fant at 1 225 av innleggelsene skyldtes alvorlige legemiddelreaksjoner.

Legemidlene acetylsalisylsyre, diuretika, warfarin og ikke-steroid antiinflammatoriske legemidler (NSAID) var oftest involvert. Forskerne anslo at slike alvorlige bivirkninger koster det britiske helsevesenet rundt 5,4 milliarder kroner årlig.

Forfatterne bak rapporten anslår ut fra denne studien at 250 000 pasienter blir innlagt i sykehus i Storbritannia årlig på grunn av alvorlige legemiddelreaksjoner. Helsepersonell skal innrapportere bivirkninger, men rapporteringen er frivillig. Rapporten viser at antall meldte tilfeller har holdt seg stabilt de siste 20 årene på rundt 20 000 i året.

En travel hverdag, sløvhet, uvitenhet, usikkerhet og frykt for represalier hindrer trolig mange i å melde fra. Men helsepersonell bør se det som sin plikt å innrapportere bivirkninger, særlig når det gjelder barn, eldre og barn med medfødte misdannelser, understreker den britiske legeforeningen.

– Kliniske studier har sine begrensninger. Og når et legemiddel først er på markedet er virkningene vel dokumentert, mens risikoen kan være relativt lite kjent, sier Vivienne Nathanson i foreningen.

Alvorlige bivirkninger koster det britiske helsevesenet milliarder årlig. Foto Health and Medicine

Flere studier, også norske, har vist at et betydelig antall pasienter dør hvert år av legemiddelrelaterte årsaker.

Les hele saken: www.tidsskriftet.no/10834

Eline Feiring
eline.feiring@legeforeningen.no
Tidsskriftet

Advarer mot patent på AIDS-medisin

Indiske pasientorganisasjoner og Leger Uten Grenser advarer mot at legemiddelfirmaet Gilead Sciences skal få patent på en viktig AIDS-medisin.

Gilead Sciences har søkt patent på det antiretrovirale legemiddelet tenofovir (Viread), som allerede er tilgjengelig som generisk legemiddel. Dersom patentsøknaden går gjennom, vil den billige versjonen bli ulovlig, og kritikerne frykter at AIDS-medisinen blir for dyr for pasientene. Indiske pasientorganisasjoner mener også at tenofovir inneholder allerede kjente sammensetninger, og at det etter indiske patentlover dermed ikke kan klassifiseres som nytt.

Leger Uten Grenser anslår at en innvilgning kan hindre produksjon av generiske varianter av tenofovir i India helt frem til 2018.

– Å tillate dette patentet vil sette en farlig presedens. Å begrense retten til produksjon av tenofovir og andre nye viktige medisiner til ett enkelt selskap gjør at prisene blir høye fordi det ikke er noen konkurranse, sier Ellen 't Hoen fra Leger Uten Grenser.

Et økende antall HIV-pasienter som får høyaktiv antiretroviral behandling (HAART) og som utvikler stavudinutløst hyperlaktatemi, har behov for tenofovir.

Les hele saken: www.tidsskriftet.no/10820

Første pasient i nytt strålebygg

Det nye strålebygget på Radiumhospitalet tok nylig imot sin aller første pasient til smertelindrende behandling. Med fem nye strålemaskiner kan selve behandlingen gjøres med større presisjon enn tidligere, og sykehuset kan behandle 1 000 flere pasienter årlig, skriver Rikshospitalet-Radiumhospitalet. Større kapasitet gjør også at kreftpasienter som trenger smertelindring skal slippe å vente på behandling. Hittil har man vært nødt til å prioritere pasienter som skal ha helbredende behandling.

Les hele saken: www.tidsskriftet.no/10846

EU-portal om helse

EU satser på helseinformasjon som et viktig middel for å forbedre folkehelsen og har lansert en helseportal på Internett beregnet på både helsepersonell og publikum. *Health-EU – Public Health Thematic Portal* – skal være tilgjengelig

på alle de 20 offisielle språkene i unionen. Målet er at Internett-tjenesten skal være en viktig informasjonskilde for både forbrukere, pasienter, leger, forskere og forvaltere, ifølge Nasjonalt kunnskapssenter for helsetjenesten. Portalen er delt opp i seks emneområder: Min helse, min livsstil, mitt miljø, helseproblemer, omsorg for meg og helse i EU. Når pålitelig helserelatert informasjon blir mer synlig og lett tilgjengelig, håper EU å gjøre innbyggerne mer opptatt av god helse. Nettsidene skal også inneholde informasjon om forskningen som pågår i EU-systemet. Helseportalen er et tillegg til EUs eksisterende nettsider om folkehelse.

Les hele saken: www.tidsskriftet.no/10853

Hvis brød gjør deg syk

20. mai ble den internasjonale cøliakidagen markert for aller første gang, av Association of European Coeliac Societies (AOECS). Med

temaet *Hvis brød gjør deg syk* er målet å gjøre sykdommen og mulighetene for glutenfri mat bedre kjent, å knytte de 26 nasjonale cøliakiforeningene tettere sammen, og å få land som ennå ikke har en egen organisasjon til å etablere dette. Norsk Cøliakiforening har valgt å fokusere mest på de mange udiagnostiserte. Studier har vist at rundt 1 % av den europeiske befolkningen har cøliaki, noe som kan bety at det finnes 45 000 cøliakere i Norge. Norsk Cøliakiforening har 7 400 medlemmer, og dermed kan det tyde på at mange har sykdommen uten å vite om det.

Les hele saken: www.tidsskriftet.no/10858